

Socialdepartementet

Remiss - Promemoria Frivillig fördelning och omfördelning av läkemedel, Socialdepartementet S2025/01745

Sammanfattning

Region Jönköpings län har getts möjlighet att yttra sig över promemoria Frivillig fördelning och omfördelning av läkemedel, Socialdepartementet S2025/01745.

Region Jönköpings län är i huvudsak positiv till förslaget om frivillig fördelning och omfördelning av läkemedel i bristsituationer.

Region Jönköpings län vill betona vikten av samordning med andra initiativ och pågående arbeten samt förändringar som kan tangera denna promemoria för att säkerställa en helhetssyn.

Synpunkter på förslagen

Region Jönköpings län är i huvudsak positiv till förslaget om frivillig fördelning och omfördelning av läkemedel i bristsituationer. Frivilligheten förutsätter dock konsensus, transparens och solidaritet mellan berörda aktörer.

Både frivillig fördelning och omfördelning av läkemedel bör kunna ske både vid konstaterad bristsituation och vid risk för bristsituation. Detta för att kunna agera proaktivt och mildra konsekvenser för patienterna.

Frivillig fördelning av läkemedel

Region Jönköpings län välkomnar förslaget att Läkemedelsverket ska kunna besluta om undantag från partihandlares leveransskyldighet. Det är dock viktigt att det tydligt framgår att en sådan styrning av leveranser från partihandel ska föregås av nära samarbete med berörda aktörer såsom Läkemedelsverket, professionsföreträdare, regionernas nationella koordineringsfunktion vid kritiska bristsituationer (Nationellt CT), nationella arbetsgruppen nätverket för Sveriges läkemedelskommittéer (NAG LOK), apoteksaktörer inklusive dosapotek samt företrädare för veterinärvård. Syftet med samarbete är att säkerställa att läkemedel fördelas dit de medicinska behoven är som störst och i enlighet med de rekommendationer som tas fram under bristsituationen.

Vid beslut om undantag från leveransskyldigheten påverkas hela läkemedelskedjan. Det behöver enligt Region Jönköpings län tydliggöras vem som ansvarar för informationsspridning till berörda aktörer. Det behöver framgå varför beslut är fattat och vilka konsekvenser det medför respektive verksamhet.

Vissa läkemedel som används inom slutenvård upphandlas av regionerna. Promemorians förslag att partihandlare ska kunna fördela läkemedel i en aktuell bristsituation även om det skulle strida mot ett befintligt avtal bör enligt Region Jönköpings län utredas vidare, särskilt avseende ekonomiska konsekvenser för regionerna.

Frivillig omfördelning av läkemedel

Region Jönköpings län tillstyrker förslaget att omfördelning av läkemedel ska omfatta de läkemedel som ännu inte lämnat apotek, med hänsyn tagen till kvalitetsaspekter. För att kunna bedöma var behovet av läkemedel är som störst bör dock även läkemedel som finns tillgängligt i vårdverksamhet, till exempel på vårdavdelningar, kunna inkluderas. Detta är dock en stor utmaning, eftersom uppgifter om aktuella lager i vårdverksamhet inte finns lättillgängliga i dagsläget.

Vidare ser Region Jönköpings län att det behöver klargöras hur läkemedel som ingår i regionernas lager samt nationella lager ska beaktas vid en frivillig omfördelning.

Region Jönköpings län ser en risk i att regioner, som organiserat sin läkemedelsförsörjning och sina beredskapslager på olika sätt, kan påverkas ojämnt vid en frivillig omfördelning. Det behöver klargöras hur sjukhusapotek som inte har detaljhandeltillstånd kan bidra vid frivillig omfördelning.

Övriga synpunkter

- Region Jönköpings län anser att det är av stort värde att möjliggöra omfördelning av läkemedel mellan e-handelsapotek och fysiska apotek. Erfarenheter från tidigare bristsituationer visar att vissa patientgrupper kan ha svårigheter att beställa läkemedel digitalt.
- Region Jönköpings län vill betona vikten av att frivillig fördelning och omfördelning inte får innebära ekonomisk vinning för någon involverad part, utan ska bygga på principen om solidaritet och gemensamt ansvar.

Thomas Gustafsson
Ordförande i nämnd för folkhälsa och
sjukvård

§ 150**Remiss: Frivillig fördelning och omfördelning av läkemedel**

Diarienummer: RJL 2025/3497

Beslut

Nämnden för folkhälsa och sjukvård beslutar att

- godkänna yttrandet som svar till Socialdepartementet.

Sammanfattning

Region Jönköpings län har getts möjlighet att yttra sig över promemorian Frivillig fördelning och omfördelning av läkemedel.

Beslutsunderlag

- Beslut NFSP 2025-11-25 Remiss: Frivillig fördelning och omfördelning av läkemedel
- Tjänsteskrivelse: Remiss – Frivillig fördelning och omfördelning av läkemedel
- Yttrande: Remiss – Frivillig fördelning och omfördelning av läkemedel
- Missiv: Promemoria Frivillig fördelning och omfördelning av läkemedel
- Remiss: Promemoria Frivillig fördelning och omfördelning av läkemedel

Beslutet skickas till

Socialdepartementet

Regionledningskontoret – Folkhälsa och sjukvård